

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Trutnově rozhodl samosoudkyně JUDr. Irenou Šolínovou ve věci

žalobce: **ČEZ Distribuce, a.s.**, IČO 24729035
sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín IV - Podmokly
zastoupený advokátkou JUDr. Vladimírou Knoblochovou, DiS.
sídlem Vinohradská 938/37, Praha 2

proti
žalovanému: **KRPA PAPER, a.s.**, IČO 27537820
sídlem Nádražní 266, 543 71 Hostinné
zastoupený advokátkou JUDr. Simonou Kasperovou
sídlem Schwantnerova 899, 541 01 Trutnov

o 10 582 477,66 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 10.582.477,66 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky 359.217,29 Kč od 4. 3. 2017 do zaplacení, z částky 330.664,60 Kč od 4. 4. 2017 do zaplacení, z částky 358.762,05 Kč od 3. 5. 2017 do zaplacení, z částky 331.484,72 Kč od 1. 6. 2017 do zaplacení, z částky 637.745,26 Kč od 2. 8. 2017 do zaplacení, z částky 317.958,19 Kč od 5. 9. 2017 do zaplacení, z částky 216.769,64 Kč od 4. 10. 2017 do zaplacení, z částky 285.658,34 Kč od 3. 11. 2017 do zaplacení, z částky 355.212,78 Kč od 5. 12. 2017 do zaplacení, z částky 338.360,79 Kč od 30. 12. 2017 do zaplacení, ve výši 8,5 % p. a. z částky 352.075,12 Kč od 1. 2. 2018 do zaplacení, z částky 360.312 Kč od 6. 3. 2018 do zaplacení, z částky 283.733,31 Kč od 4. 4. 2018 do zaplacení, z částky 339.945,11 Kč od 3. 5. 2018 do zaplacení, z částky 325.341,96 Kč od 1. 6. 2018 do zaplacení, ve výši 9 % p. a. z částky 278.815,52 Kč od 3. 7. 2018 do zaplacení, z částky 290.449,17 Kč od 2. 8. 2018 do zaplacení, z částky 307.693,96 Kč od 4. 9. 2018 do zaplacení, z částky 286.857,80 Kč od 4. 10. 2018 do zaplacení, z částky 255.692,11 Kč od 1. 11. 2018 do zaplacení, z částky 349.630,46 Kč od 4. 12. 2018 do zaplacení, ve výši 9,75 % p. a. z částky

341.082,11 Kč od 1. 1. 2019 do zaplacení, z částky 339.185,93 Kč od 31. 1. 2019 do zaplacení, z částky 287.435,11 Kč od 6. 3. 2019 do zaplacení, z částky 256.258,33 Kč od 3. 4. 2019 do zaplacení, z částky 274.430,99 Kč od 3. 5. 2019 do zaplacení, z částky 131.642,11 Kč od 4. 6. 2019 do zaplacení, ve výši 10 % p. a. z částky 268.065 Kč od 2. 7. 2019 do zaplacení, z částky 218.890,44 Kč od 3. 8. 2019 do zaplacení, z částky 242.742,09 Kč od 3. 9. 2019 do zaplacení, z částky 233.770,08 Kč od 9. 10. 2019 do zaplacení, z částky 243.532,44 Kč od 5. 11. 2019 do zaplacení, z částky 270.920,31 Kč od 4. 12. 2019 do zaplacení, z částky 260.146,25 Kč od 1. 1. 2020 do zaplacení a z částky 251.996,29 Kč od 1. 2. 2020 do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 831.141 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky JUDr. Vladimíry Knoblochové, DiS.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou soudu 10. 3. 2020 se žalobce domáhal vůči žalovanému zaplacení částky celkem 10.582.477,66 Kč s úrokem z prodlení uvedeným ve výroku shora. K odůvodnění žaloby uvedl, že je obchodní korporací, jejímž předmětem podnikání je mimo jiné distribuce elektřiny podle energetického zákona. Žalobce je držitelem licence č. 121015583 na distribuci elektřiny, která mu byla udělena Energetickým regulačním úřadem (dále jen ERÚ). Žalobce je provozovatelem regionální distribuční soustavy (dále jen RDS), která zahrnuje mj. území Královehradeckého kraje. Žalovaný na základě licence č. 120806043 na distribuci elektřiny v souvislosti se svým podnikáním provozuje lokální distribuční soustavu (dále jen LDS) v areálu výrobního závodu v [REDAKCE]. LDS provozovaná žalovaným je připojená k RDS provozované žalobcem. Žalobce zajišťuje pro žalovaného služby distribuční soustavy na základě smlouvy o poskytnutí distribuce elektřiny ze dne 9. 3. 2015 s odběrným místem LDS, [REDAKCE], [REDAKCE], a smlouvy o připojení LDS k distribuční soustavě vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí ze dne 4. 4. 2016. Protože žalovaný byl v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019 provozovatelem LDS připojené k RDS provozované žalobcem, byly mu v uvedeném období poskytovány služby distribuční soustavy a systémové služby. Systémovými službami jsou činnosti provozovatele přenosové soustavy pro zajištění spolehlivého provozu elektrizační soustavy s ohledem na provoz v rámci propojených elektrizačních soustav. Jsou součástí služby přenosové soustavy. Provozovatelem přenosové soustavy je ČEPS, a. s. Pokud účastník trhu s elektřinou není přímo připojen k přenosové soustavě, jsou mu systémové služby poskytovány prostřednictvím soustavy, ke které je připojen. Protože LDS žalovaného není k přenosové soustavě připojena přímo, ale prostřednictvím RDS žalobce, je cena za systémové služby žalovaným hrazena v souladu s § 19a odst. 2 energetického zákona v rámci ceny služby distribuční soustavy. Systémové služby podléhají cenové regulaci, ceny určuje ERÚ cenovým předpisem a cena za tyto služby je příjmem ČEPS. V rozhodném období byla cena systémových služeb stanovena cenovým rozhodnutím ERÚ č. 7/2016 (pro rok 2017), č. 6/2017 (pro rok 2018) a č. 7/2018 (pro rok 2019). Mezi účastníky vznikl spor o úhradu části ceny za systémové služby v části vztahující se k elektřině, která nebyla do LDS žalovaného dodána z RDS žalobce. Dle žalobce se i na tuto část elektřiny vztahuje povinnost úhrady ceny za systémové služby. Provozovatel RDS vybere cenu za systémové služby od provozovatele LDS a stejnou cenu musí odvést ČEPS. Cena za systémové služby je placena i ve vztahu k elektřině, která tzv. „neprošla“ přenosovou soustavou provozovanou ČEPS. Rozhodující je, zda elektřina byla odebrána z LDS pro konečnou spotřebu. Údaje o tomto množství elektřiny poskytne přímo žalovaný na základě vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou. Fakturaci za žalovaného prováděl žalobce na základě měsíčních výkazů obdržенých od operátora trhu s elektřinou (dále jen OTE) za období od ledna 2017 do prosince 2019. Žalobce odkázal na dosavadní rozhodovací praxi, a to rozhodnutí ERÚ ze dne 14. 8. 2017 čj. 03141-11/2017-ERU, rozhodnutí Rady ERÚ ze dne 13. 2. 2018 čj. 03141-

21/2017-ERU a rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 4. 10. 2019 čj. 140 C 9/2017-197. Žalovaný neplatí žalobci část vyfakturovaných částek v rozsahu uvedeném v žalobě za jednotlivé měsíce od ledna 2017 do prosince 2019. Celkově žalovaný nezaplatil částku 10.582.477,66 Kč. Cena za systémové služby byla účtována žalobcem žalovanému na základě informací od žalovaného o množství elektřiny odebrané z LDS pro konečnou spotřebu elektřiny. Žalobce zaslal žalovanému předžalobní výzvu ze dne 4. 9. 2018 ohledně částek nezaplacených za období leden 2017 až červen 2018. Další předžalobní výzvu ve vztahu k období od července 2018 do prosince 2019 považoval žalobce za nadbytečnou a neúčelnou, neboť důvodem nezaplacení není opomenutí žalovaného zaplatit, ale odlišný názor na povinnost hradit systémové služby v žalovaném rozsahu. Žalobce se proto domáhá po žalovaném zaplacení částky 10.582.477,66 Kč se zákonným úrokem z prodlení vždy ode dne následujícího po splatnosti faktury za konkrétní měsíc.

2. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, žalovaný je výrobcem papíru pro balení potravin. V souvislosti s touto výrobou provozuje vlastní energoblok (kotelnu), který je součástí výrobního papírensko-energetického kombinátu. Je výrobcem a zároveň odběratelem elektrické energie a také provozovatelem LDS. U žalovaného se jedná o kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, přičemž vyrobená energie (tepelná i elektrická) je primárně určena pro vlastní spotřebu v rámci výrobního papírensko-energetického kombinátu. V roce 2016 žalovaný provedl úpravy vnitřních rozvodů tak, aby elektrická energie vyrobená v rámci výrobního papírensko-energetického kombinátu a určená pro vlastní spotřebu nebyla přenášena prostřednictvím LDS. Do LDS jsou žalovaným dodávány pouze přebytky energie při pohotovostním režimu výroby, kdy je spotřeba papírenského stroje snížena. Žalovaný nespornuje uzavření smluv mezi účastníky s tím, že základem sporu je, že žalovaný nesouhlasí s placením systémových služeb za energii, která vůbec nebyla dodána do LDS, ale byla spotřebována žalovaným bez použití jakékoliv distribuční soustavy (ani LDS ani RDS). Za veškerou energii odebranou z LDS, ať už byla dodána do LDS žalovaného samotným žalovaným nebo z RDS žalobce, jsou systémové služby placeny. Podle cenových rozhodnutí ERÚ (body 1., 4., 5. a 7.) cenu za systémové služby účtuje provozovatel distribuční soustavy výrobcí elektřiny nebo zákazníkovi připojenému k distribuční soustavě ke každé MWh celkového množství elektřiny dopravené provozovatelem distribuční soustavy výrobcí elektřiny nebo zákazníkovi, jehož zařízení je připojeno k distribuční soustavě (bod 1.). Žalovaný jako zákazník připojený k RDS platí za systémové služby za elektřinu odebranou z RDS a zároveň jako provozovatel LDS účtuje cenu za systémové služby všem zákazníkům připojeným k LDS. Cenu za systémové služby dále účtuje provozovatel přenosové soustavy provozovateli RDS ke každé MWh odebrané z RDS pro konečnou spotřebu elektřiny (bod 4.). Žalobce odvádí provozovateli přenosové soustavy poplatek za systémové služby za elektřinu odebranou z RDS žalobce, tento poplatek přeučtovává žalovanému, který jej v plné výši hradí. Cenu za systémové služby dále účtuje provozovatel RDS provozovateli LDS ke každé MWh odebrané z LDS pro konečnou spotřebu elektřiny (bod 5.). Žalovaný jako provozovatel LDS odvádí cenu za systémové služby za veškerou elektřinu odebranou zákazníky žalovaného z LDS bez ohledu na to, zda se jedná o elektřinu dodanou z nadřazené distribuční sítě nebo z výrobní energie provozované žalovaným. Žalovaný sám elektřinu vyrobenou v rámci výrobního papírensko-energetického kombinátu z LDS neodebírá. Cenu za systémové služby dále účtuje provozovatel přenosové soustavy provozovateli RDS s připojenou LDS ke každé MWh celkového množství elektřiny odebraného výrobcem elektřiny nebo zákazníkem, jehož odběrné nebo předávací místo je připojeno do LDS podle bodu 2.1. písm. a) odst. 5 cenového rozhodnutí v této LDS, a zároveň podle bodu 2.1. písm. a) odst. 6 cenového rozhodnutí, v připojené (vnořené) LDS (bod 7.). Žalobce jako provozovatel RDS platí provozovateli přenosové soustavy cenu za systémové služby za elektřinu odebranou z LDS žalovaného zákazníky připojenými k této LDS a žalobce tento poplatek přeučtovává žalovanému a ten jej v plné výši hradí. Žádný z uvedených bodů cenových rozhodnutí nestanovuje povinnost hradit cenu za systémové služby za elektřinu, která nebyla dopravena prostřednictvím distribuční soustavy. Žalovaný tak nemá povinnost platit

za takovouto elektřinu žalobci a žalobce nemá povinnost platit provozovateli přenosové soustavy. Žalovaný již od roku 2016 nesouhlasí s výší plateb za systémové služby, jak jsou žalobcem vyúčtovány, když žalobce neprávěně přebírá do vyúčtování údaje z řádku 31 formuláře OTE, kde jsou sečteny odběry elektřiny dopravené žalobcem jako provozovatelem distribuční soustavy (řádek 3A) a odběry elektřiny vyrobené a spotřebované žalovaným bez použití LDS (řádek 3B). Žalovaný není dle cenových rozhodnutí č. 7/2016, 6/2017 a 7/2018 ani dle jiných právních předpisů povinen hradit složku ceny za systémové služby za elektřinu vyrobenou a spotřebovanou přímo výrobcem bez použití distribuční soustavy. Dříve do roku 2015 tuto povinnost upravovalo cenové rozhodnutí, podle kterého byl žalobce oprávněn účtovat složku ceny za systémové služby jak za odběry elektřiny dopravené žalobcem jako provozovatelem distribuční soustavy, tak za odběry elektřiny vyrobené a současně mimo LDS žalovaným spotřebované (např. cenové rozhodnutí č. 2/2014). V cenovém rozhodnutí č. 7/2015 a v následujících je však již stanoveno, že cena za systémové služby se účtuje ke každé MWh odebrané z LDS pro konečnou spotřebu elektřiny. Žalovaný původně tuto cenu hradil, ale během roku 2016 provedl technologickou změnu rozvodů elektřiny a důsledně oddělil LDS od soustavy vlastní výroby a spotřeby. Od 1. 11. 2016 vlastní výroba a rozvod elektřiny žalovanému umožňují provoz i při výpadku/odpojení od nadřazené distribuční soustavy žalobce. Rozhodnutí, na která odkazuje žalobce v žalobě, se týkají sporů o vyrobenou a odebranou elektřinu z LDS. Podstata sporu je tak jiná.

3. Žalobce v reakci na námitky žalovaného doplnil tvrzení tak, že žalovaný elektřinu, o které tvrdí, že nebyla odebrána z LDS, ve výkazech zasílaných OTE označuje jako elektřinu odebranou z LDS. Žalovaný na základě § 49 odst. 3 vyhlášky č. 408/2015 Sb. zpracovává výkazy podle přílohy č. 11 k vyhlášce a tyto výkazy předkládá OTE. Z těchto výkazů se jednoznačně podává, že se jedná o elektřinu spotřebovanou v LDS. Stejně údaje pak použije OTE, když podle přílohy č. 12 k citované vyhlášce vypočte platbu za systémové služby a výši platby za systémové služby podle konečné spotřeby v LDS předá žalobci, který tuto částku fakturuje. V dřívější reklamaci žalovaný také jednoznačně uvedl, že se jedná o elektřinu odebranou z LDS (dopis ze dne 27. 2. 2017). Žalovaný nyní odmítá platit cenu za systémové služby u elektřiny, kterou podle Pravidel trhu s elektřinou vykázal operátorovi trhu jako elektřinu, za kterou se musí platit systémové služby. Na základě těchto výkazů žalovaného žalobce stejnou částku za systémové služby odvedl provozovateli přenosové soustavy. Dle žalobce není podstatné, zda se jedná o elektřinu, která byla odebrána z LDS, neboť povinnost platby za systémové služby se vztahuje na elektřinu spotřebovanou v místě, které je propojeno (byť nepřímo) s přenosovou soustavou. Z povinnosti této úhrady je vyňata technologická spotřeba a dále elektřina spotřebovaná v distribuční soustavě provozované v tzv. ostrovním režimu, tj. v distribuční soustavě, která není ani nepřímo propojena s přenosovou soustavou. Žalobce má za to, že, ač bylo novelou energetického zákona č. 131/2015 Sb. zrušeno ustanovení § 23 odst. 2 písm. k energetického zákona, nedošlo ke změně povinnosti platit za systémové služby. Vypuštění uvedeného ustanovení představovalo pouze formální úpravu, aniž by došlo k materiální změně (viz důvodová zpráva k novele č. 131/2015 Sb.). Samotná koncepce hrazení systémových služeb zůstala zachována. V tomto směru žalobce odkázal na argumentaci obsaženou v rozsudku Okresního soudu v Ostravě čj. 140 C 9/2017-197 s tím, že neshledává důvod, proč by Okresní soud v Trutnově měl zaujmout jiný výklad. Novelou č. 131/2015 Sb. byla zavedena nová označení: související služba v elektroenergetice, služba přenosové soustavy a služba distribuční soustavy. Dle důvodové zprávy se služba v elektroenergetice skládá se služby přenosové soustavy nebo služby distribuční soustavy. Jde o služby, které mají primárně sloužit k připravenosti soustav na dodávku elektřiny bez ohledu na aktuální požadavek využívání soustav – přenosové nebo distribučních. Zajištění přenosu a distribuce elektřiny je proto chápáno mnohem širěji než jen jako samotná doprava elektřiny od výrobce k zákazníkovi. Zákazník v koncové ceně elektřiny platí neregulovanou složku, která je tvořena silovou cenou elektřiny, a regulovanou složku, která podléhá cenové regulaci ERÚ a zahrnuje i cenu systémových služeb. Samotný výběr ceny

za systémové služby je nastaven tak, že konečným příjemcem ceny za systémové služby je ČEPS a konečným plátcem ceny za systémové služby je ten, kdo elektřinu spotřebovává. Mezi těmito dvěma subjekty může existovat jeden či více mezičlánků, které jsou v podstatě pouze výběřčími ceny za systémové služby. Žalovaný je konečným plátcem ceny za systémové služby ve vztahu k elektřině, kterou spotřebovuje. Pokud je k LDS žalovaného připojen jiný zákazník, tak on je konečným plátcem ceny za systémové služby ve vztahu k jím spotřebované elektřině a žalovaný jako provozovatel LDS by inkasoval cenu za systémové služby od tohoto zákazníka. Systémové služby jsou poskytovány nezávisle na tom, zda v daný okamžik konkrétní zákazník elektřinu odebírá či nikoliv. Jsou tedy poskytovány i v okamžiku, kdy určitý zákazník vykazuje nulový odběr, a to i ve prospěch tohoto zákazníka, neboť zajišťují, aby elektrizační soustava byla stabilní a v každém okamžiku připravená k odběru každého jednotlivého zákazníka. Předložená rozhodnutí vydaná ERÚ byla vydána ve sporu mezi žalobcem (jako odpůrcem) a ČEPS (jako navrhovatelem). Někteří provozovatelé LDS odmítli hradit cenu za systémové služby ve vztahu k lokální elektřině, proto žalobce vystupující v pozici výběřčího takových plateb přenesl spor na úroveň vztahu s ČEPS, který je konečným příjemcem plateb za systémové služby. Rozhodnutí potvrdila nárok ČEPS. Žalobce dále poukázal na stanovisko ERÚ v dopisu ze dne 22. 4. 2016, kde se potvrzuje, že ke změně koncepce nedošlo, pouze se změnil způsob hrazení systémových služeb a že úhrada za systémové služby se počítá také z lokální elektřiny. Žalobce dále poukázal na Pravidla provozování distribučních soustav žalobce z května 2016, která byla schválena ERÚ a platila v letech 2017 až 2019 a ve kterých jsou upraveny i systémové služby, a na zásady cenové regulace pro období 2016-2018, kde je upraven postup stanovení ceny za systémové služby. Cenovými rozhodnutími ERÚ jsou stanoveny jednotkové ceny systémové služby v Kč za 1 MWh. Vynásobením této sazby s množstvím elektřiny se získá cena, kterou žalovaný (ale také jiní provozovatelé LDS) musí zaplatit žalobci. Rozhodující je množství elektřiny spotřebované, nikoliv dodané z RDS. Množství spotřebované elektřiny je vykazováno přímo žalovaným.

4. K doplněným tvrzením žalobce žalovaný uvedl, že v dopise ze dne 27. 2. 2017 šlo pouze o nepřesnou formulaci učiněnou zaměstnancem technického oddělení. Pokud by žalovaný vypnul všechny elektrické napájecí kobky, budou všichni odběratelé v LDS bez elektřiny, ale samotný žalovaný nikoliv. Pokud žalobce namítá, že z výkazů OTE, které zpracovává žalovaný, plyne, že jde o elektřinu spotřebovanou, žalovaný nemá jinou možnost, neboť výkazy nemají jinou kolonku. Žalovaný se kvůli tomu dne 21. 4. 2016 obrátil na OTE a dne 26. 4. 2016 na ERÚ, od kterého dostal odpověď pouze obecného charakteru bez vysvětlení daného problému. Žalovaný dne 5. 12. 2016 zaslal na OTE dopis s vysvětlením a výpočty systémových služeb, ve kterých zohlednil elektřinu vyrobenou a přímo spotřebovanou žalovaným. Žalovaný nespornuje, co představují systémové služby, nadále však tvrdí, že se vztahují pouze na elektřinu odebranou, nikoliv na tu část elektřiny, kterou žalovaný z LDS neodebírání.
5. U jednání dne 1. 9. 2020 žalobce doplnil svá tvrzení tak, že pokud by soud dospěl k závěru, že systémové služby se platí pouze za elektřinu odebranou z LDS a v žalovaném rozsahu elektřina žalovaným nebyla odebrána, žalobce požaduje žalovanou částku z titulu náhrady škody, která mu byla způsobena tím, že žalovaný zaslal na OTE takové podklady, na základě kterých žalobce zaplatil společnosti ČEPS částku za systémové služby v žalovaném rozsahu.
6. K tomu žalovaný uvedl, že má za to, že ČEPS vystavuje žalobci faktury v nesprávné výši a žalobce má právo se domáhat po ČEPS vydání neoprávněně požadovaných částek. K tíži žalovaného nemůže jít, že formulář OTE je špatně formulovaný, žalovaný na to od roku 2016 opakovaně upozorňoval.
7. Ve věci byly provedeny listinné důkazy výpisy z obchodního rejstříku ohledně účastníků a společnosti ČEPS, a. s., rozhodnutím o změně rozhodnutí o uložení licence žalobce ze dne 4. 4. 2016, rozhodnutím o udělení licence žalovanému ze dne 3. 6. 2008, pravidly provozování lokální distribuční soustavy žalovaného, blokovým schématem (čl. 283), smlouvami mezi

účastníky ze dne 9. 3. 2015 a 4. 4. 2016, včetně příloh, rozsudkem Okresního soudu v Ostravě čj. 140 C 9/2017-197 ze dne 4. 10. 2019, rozhodnutím ERÚ čj. 03141-11/2017-ERU ze dne 14. 8. 2017, rozhodnutím Rady ERÚ čj. 03141-21/2017- ERU ze dne 13. 2. 2018, přípisem žalovaného žalobci ze dne 27. 2. 2017, včetně přílohy č. 1, výkazy od OTE za období od ledna 2017 do prosince 2019, fakturami žalobce žalovanému za jednotlivé měsíce od ledna 2017 do prosince 2019, včetně rozpisu vyúčtování k fakturám, cenovými rozhodnutími ERÚ č. 2/2014, č. 7/15, žádostí žalovaného ERÚ ze dne 4. 8. 2017, korespondencí mezi účastníky ze dne 31. 3. 2016, 14. 4. 2016, 5. 5. 2016 a 6. 6. 2016, výzvou k úhradě ze dne 4. 9. 2018, odpovědí žalovaného ze dne 26. 9. 2018, fakturami společnosti ČEPS, a. s. žalobci za systémové služby za leden 2017 až prosinec 2019 a doklady o jejich zaplacení. Dále byl proveden důkaz výpovědí svědka [REDACTED].

8. Z výpisů z obchodního rejstříku a z rozhodnutí o licencích bylo zjištěno, že žalobce má předmět podnikání je mimo jiné distribuce elektřiny. Žalobce je držitelem licence předmětu podnikání distribuce elektřiny č. 121015583 s datem zahájení výkonu licencované činnosti dne 1. 10. 2010 na dobu neurčitou. Žalovaný má předmět podnikání mj. výroba, obchod a služby, výroba elektřiny, distribuce elektřiny. Žalovaný je držitelem licence předmětu podnikání distribuce elektřiny č. 120806043 s datem zahájení výkonu licencované činnosti dnem nabytí právní moci rozhodnutí o nabytí licence, tj. dne 4. 6. 2008. Z Pravidel provozování lokální distribuční soustavy žalovaného bylo zjištěno, že byla 31. 7. 2018 schválena ERÚ a upravují mj. podmínky pro poskytnutí distribuce, technické podmínky připojení elektrického zařízení nebo výroby elektřiny, podmínky pro užívání LDS.
9. Z výpisu z obchodního rejstříku ohledně společnosti ČEPS a. s. bylo zjištěno, že předmětem podnikání společnosti je mj. přenos elektřiny.
10. Ze smlouvy o poskytnutí distribuce elektřiny z napěťové hladiny vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí ze dne 9. 3. 2015 bylo zjištěno, že ji uzavřel žalobce jako provozovatel distribuční soustavy se žalovaným jako provozovatelem lokální distribuční soustavy. Předmětem smlouvy byl závazek žalobce poskytnout žalovanému distribuci elektřiny a zajistit systémové služby včetně souvisejících služeb a plateb OTP do lokální distribuční soustavy žalovaného. Žalovaný se zavázal uhradit žalobci řádně a včas cenu distribučních služeb a související platby určené cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu. Distribuční služby se uskutečňují z distribuční sítě PDS také podle „Smlouvy o připojení, kterou Provozovatel (tj. žalovaný) uzavřel s PDS v souladu s PPDS (tj. pravidly provozování distribuční soustavy) a PDE (tj. podmínkami distribuce elektřiny. Dle článku V. smlouvy cena za distribuční služby je stanovena příslušným cenovým rozhodnutím ERÚ, a tyto ceny nelze smluvně měnit. K cenám bude připočtena příslušná sazba DPH. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou a nabyla platnosti dnem podpisu oběma smluvními stranami a účinnosti od zahájení poskytování distribučních služeb. Ze smlouvy o připojení lokální distribuční soustavy k distribuční soustavě vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí ze dne 4. 4. 2016 bylo zjištěno, že ji uzavřel žalobce jako provozovatel distribuční soustavy se žalovaným jako provozovatelem lokální distribuční soustavy. Předmětem smlouvy byla změna rezervovaného příkonu a výkonu LDS.
11. Z měsíčních výkazů OTE za období ledna 2017 až prosince 2019, jejichž obsah žalovaný nespороval, a z faktur žalobce žalovanému za systémové služby za toto období bylo zjištěno, že za jednotlivé měsíce jsou ve výkazech v řádcích 3A, 3B uvedeny počty MWh dle hlášení žalovaného a v řádku 31 je cena za systémové služby za daný měsíc vzniklá vynásobením součtu řádků 3A + 3B jednotkovou cenou pro daný rok. Udaje z řádku 31 pak jsou převzaty do faktur žalobce žalovanému za jednotlivé měsíce. Výše částek za jednotlivé měsíce a jejich splatnost je shodná s údaji uvedenými žalobcem v žalobě.
12. Účastníci učinili nesporným, že platby za jednotlivé měsíce, které jsou předmětem sporu, byly provedeny tak, jak je uvedeno v žalobě.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

13. Mezi účastníky je nesporné, že jednotková cena systémových služeb činí 93,94 Kč/MWh v roce 2017, 93,63 Kč/MWh v roce 2018 a 76,19 Kč/MWh v roce 2019.
14. Z rozhodnutí Energetického regulačního úřadu čj. 03141-11/2017-ERU ze dne 14. 8. 2017 a z rozhodnutí Rady ERÚ čj. 03141-21/2017-ERU ze dne 13. 2. 2018 bylo zjištěno, že dne 14. 8. 2017 vydal Energetický úřad ve správním řízení zahájeném na návrh společnosti ČEPS, a.s. ve věci o splnění povinnosti vedeného s žalobcem rozhodnutí, jímž uložil žalobci zaplatit společnosti ČEPS, a.s. částku ve výši 87 850 362,96 Kč (výrok I.) a náklady řízení ve výši 1 200 Kč (výrok II.). Co do úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně z 87 850 362,96 Kč od 4. 2. 2017 byl návrh společnosti ČEPS, a.s. zamítnut (výrok III.). V odůvodnění návrhu společnost ČEPS, a.s. uvedla, že zajišťuje na území ČR provoz přenosové soustavy ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) bodu 10 a ustanovení § 24 energetického zákona, a to na základě licence č. 121015583. Pro žalobce zajišťuje služby přenosové soustavy podle smluv o zajištění služby přenosové soustavy dle § 50 odst. 4 energetického zákona. Dne 24. 10. 2016 žalobce informoval společnost ČEPS, a.s., že někteří provozovatelé lokálních distribučních soustav připojených do regionální distribuční soustavy provozované žalobcem rozporují svou povinnost hradit část ceny za poskytnuté systémové služby vztahující se k množství elektřiny, kterou spotřebuje přímo provozovatel LDS jako odběratel elektřiny v případě, kdy do LDS nebyla tato elektřina distribuována z nadřazené distribuční soustavy, ale vyrobena v LDS samotné. Žalobce proto odmítl společnosti ČEPS, a.s. uhradit cenu za systémové služby ve výši odpovídající cenám za systémové služby ve vztahu k ostatní spotřebě LDS, které žalobci nebyly uhrazeny ze strany provozovatelů LDS. Společnost ČEPS, a.s. s tímto názorem nesouhlasila, když měla za to, že povinnost provozovatele LDS hradit systémové služby je založena platnými právními předpisy. Dle odůvodnění rozhodnutí je běžnou praxí, že provozovatel LDS tuto provozuje na základě licence na distribuci elektřiny a zároveň za účelem vlastní spotřeby jako zákazník, nejedná se přitom o LDS provozovanou v tzv. ostrovním režimu, nýbrž o LDS připojenou k jiné distribuční soustavě. Provozovatel LDS totiž může v rámci LDS provozovat řadu odběrných míst jako např. zejména různé výrobní provozy apod., čímž se takový provozovatel LDS dostává v zásadě jak do postavení provozovatele LDS, tak do postavení zákazníka. Do konce roku 2015 vyplývala povinnost pro provozovatele hradit cenu za systémové služby dle mínění návrhovatele i odpůrce z ustanovení § 23 odst. 2 písm. k) energetického zákona, dle kterého platilo, že výrobce elektřiny je povinen uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy podle Pravidel trhu s elektřinou systémové služby odpovídající objemu elektřiny vyrobené ve vlastní výrobě a spotřebované zákazníkem bez použití energetického zařízení jiného držitele licence, i když se spíše jeví, že toto ustanovení mělo dopadat na situace, kdy zákazník připojený k výrobě elektrické energie odebírá elektřinu přímo z této výroby. Toto ustanovení bylo ode dne 1. 1. 2016 zrušeno, v důsledku čehož řada provozovatelů LDS má za to, že již není povinna cenu za systémové služby hradit. V současnosti není rozhodný výklad předmětného zrušeného ustanovení, nýbrž skutečnost, že v energetickém zákoně, resp. v žádném jiném zákoně neexistuje přímo stanovená povinnost pro provozovatele lokálních distribučních soustav hradit poplatek za systémové služby ve vztahu k jejich ostatní spotřebě. Co se týče vyhlášky č. 408/2015 Sb. popř. cenových rozhodnutí, jedná se o podzákonné právní předpisy, kterými není možno ukládat povinnost. Konkrétně tedy v případě absence zákonného ustanovení ukládajícího povinnost provozovatelům LDS hradit cenu za systémové služby není možno toto nahradit vyhláškou nebo cenovým rozhodnutím. ERÚ dospěl k závětu, že tuto povinnost lze obecně dovodit z jednotlivých ustanovení energetického zákona, a to především z ustanovení § 20 odst. 3, § 25 odst. 10 písm. a), c), d). V této souvislosti je možno konstatovat, že elektřina, kterou využil provozovatel LDS pro svou tzv. ostatní spotřebu, nebyla dopravena prostřednictvím RDS, nicméně smlouvou o zajištění služby distribuční soustavy se nezakládá toliko závazek dopravit určité konkrétní množství elektřiny, ale rovněž zahrnuje zabezpečení spolehlivého provozu, tedy systémových služeb. Je nezbytné vyjít ze samotného účelu systémových služeb, kterými je

zajištění stability elektrizační soustavy, kdy je nesporné, že náklady na toto zajištění by měli nést všichni zákazníci trhu s elektřinou, neboť tito všichni mají prospěch ze systémových služeb. Proti předmětnému rozhodnutí podal žalobce rozklad. Rozhodnutím Rady ERÚ č.j. 03141-21/2017-ERU ze dne 13. 2. 2018 bylo předmětné rozhodnutí ve výroku I. a II. potvrzeno a ve výroku III. zrušeno a vráceno ERÚ k novému projednání.

15. Ze stanoviska Energetického regulačního úřadu ze dne 22. 4. 2016 bylo prokázáno, že ERU podala vyjádření obecného a informačního charakteru, podle něhož účelem změny provedené zákonem č. 131/2015 Sb. je v souladu s důvodovou zprávou změna filosofie hrazení, ale nikoliv změna koncepce, která se nemění. K odběrným místům se spotřebou elektřiny, která není určena výhradně k provozování distribuční soustavy, je potřeba přistupovat jako k jakémukoliv jinému zákazníkovi dle energetického zákona.
16. Z přípisů žalovaného žalobci ze dne 31. 3. 2016, 14. 4. 2016, 5. 5. 2016 a 6. 6. 2016 bylo zjištěno, že již v roce 2016 žalovaný namítal nesprávnost fakturace ceny za systémové služby ve vztahu k elektřině vyrobené žalovaným (řádek 3B formuláře OTE).
17. Z přípisu žalovaného žalobci ze dne 27. 2. 2017 bylo zjištěno, že jím zasílá vyjádření k vyúčtování systémových služeb za leden 2017 s tím, že žalovaný je vlastníkem a provozovatelem LDS, zákazníkem, který odebírá elektřinu z této LDS a zároveň výrobcem této elektřiny. Žalovaný dává na vědomí, že má za to, že není povinen hradit cenu za systémové služby za elektřinu, která jím byla vyrobena a současně spotřebována v rámci jeho LDS, tj. za elektřinu, která není předmětem distribuce zajišťované žalobcem (tzv. lokální spotřeba elektřiny). Do 31. 12. 2015 vyplývala pro výrobce elektřiny, který spotřebovával svoji vyrobenou elektřinu nebo dodával část vyrobené elektřiny zákazníkům při použití vlastního energetického zařízení, povinnost hradit provozovateli nadřazené distribuční soustavy cenu za systémové služby z § 23 odst. 2 písm. k) energetického zákona. Novelou č. 131/2015 Sb. bylo s účinností od 1. 1. 2016 toto ustanovení zrušeno. V případě elektřiny, kterou si žalovaný sám vyrobí a sám spotřebuje přes vlastní LDS, tak žalovaný nebude nadále hradit požadované platby za systémové služby.
18. Ze žádosti žalovaného adresované Energetickému regulačnímu úřadu ze dne 4. 8. 2017 bylo zjištěno, že žalovaný žádá ERU o stanovisko k placení systémových služeb a podává vysvětlení, z jakého důvodu neplatí od ledna 2017 fakturovanou částku v plné výši. V roce 2016 žalovaný hradil plnou částku za systémové služby, i když byl přesvědčen, že částka za vlastní vyrobenou a spotřebovanou elektřinu byla fakturována neoprávněně, proto jednal s dotčenými úřady k vyřešení dané situace. Jednotlivé úřady odkazovaly vzájemně samy na sebe. Z toho důvodu se žalovaný rozhodl tuto neoprávněně fakturovanou částku od ledna 2017 nehradit.
19. Z výzvy žalobce žalovanému ze dne 4. 9. 2018 bylo zjištěno, že žalobce vyzývá žalovaného k úhradě částky 5.762.505,85 Kč za neuhrazené systémové služby za období od ledna 2017 do června 2018 nejpozději do dne 25. 9. 2018 s tím, že tato výzva je současně předžalobní výzvou dle § 142a o. s. ř.
20. Z odpovědi žalovaného ze dne 26. 6. 2018 na předžalobní výzvu bylo zjištěno, že žalovaný nesouhlasí s výší plateb tak, jak byly žalobcem účtovány s tím, že žádný platný právní předpis nestanoví povinnost výrobce hradit cenu za systémové služby za jím vyrobenou a zároveň bez použití LDS spotřebovanou elektřinu.
21. Z blokového schématu vyhotoveného žalovaným bylo zjištěno, že existuje propojení mezi RDS a LDS žalovaného, mezi RDS a papírensko-energetickým kombinátem žalovaného a mezi LDS žalovaného a papírensko-energetickým kombinátem.
22. Z rozsudku Okresního soudu v Ostravě čj. 140 C 9/2017-197 ze dne 4. 10. 2019, který doposud nenabyl právní moci, bylo zjištěno, že jím bylo vyhověno žalobě žalobce proti společnosti [REDAKCE] o zaplacení částky 6.931.410 Kč za systémové služby za leden 2016 vztahující se k elektřině, která nebyla do LDS žalovaného distribuována prostřednictvím RDS žalobce, ale byla

dodána výrobcem elektřiny společností TAMECH CZECH s. r. o. a byla spotřebována samotným žalovaným, ne jeho zákazníky. Soud dospěl k závěru, že v souvislosti s přijatou novelou č. 131/2015 Sb. v žádném případě nebylo úmyslem zákonodárce měnit způsob výpočtu a úhrady ceny za systémové služby. S ohledem na zavedení nových zákonných pojmů ve spojení s původním, resp. částečně novelou upraveným vymezením práv a povinností jednotlivých účastníků trhu s elektřinou, zákonodárce vypustil ustanovení § 23 odst. 2 písm. k) z energetického zákona již jako nadbytečné. Vypuštění tohoto zákonného ustanovení však nezměnilo nic na povinnosti žalovaného platit cenu za systémové služby ve stejném rozsahu, jako před provedenou novelizací. Žalovaný odebírá elektřinu i přímým vedením i od výrobce TAMEH Czech s.r.o., přičemž ve vztahu k tomuto vlastnímu odběru odmítá hradit cenu systémových služeb. Žalovaný však i v tomto případě je jako odběratel ve vztahu k výrobcu elektřiny společnosti TAMEH Czech s.r.o. v postavení zákazníka, a proto je jí zákonem uložena povinnost platit cenu systémových služeb. V souladu se zákonem byla rovněž stanovena cena systémových služeb a přesně stanoveno i za co zákazník platí (srov. § 28 odst. 2 písm. g) EZ). Novelizací zákona se na této povinnosti nic nezměnilo. Soud dovodil, že novelou č. 131/2015 Sb. koncepce hrazení ceny systémových služeb zůstala stejná, když tuto nadále hradí všichni zákazníci a tato povinnost je jim uložena zákonem. Dle soudu je lichá i námitka žalovaného, že je povinen platit jen v rozsahu, v jakém využívá služeb nadřazené distribuční soustavy a nikoli již z tzv. „vlastní spotřeby“. Lokální distribuční soustava provozovaná žalovaným je napojena na distribuční soustavu žalobce, a tudíž je součástí elektrizační soustavy. Systém vymezených území, na němž držitel licence vykonává licencovanou činnost, je řešen kaskádovitě. V případě České republiky se přenosová soustava nachází na celém jejím území. Na přenosovou soustavu jsou napojeny regionální distribuční soustavy a na ně pak navazují v dalších stupních lokální distribuční soustavy. Zákon předpokládá i existenci ostrovních distribučních soustav, tj. soustav existujících zcela samostatně bez propojení s přenosovou soustavou, nebo některou s distribučních soustav, když o tento případ se v posuzované věci nejedná. Systémové služby zákon definuje jako činnosti provozovatele přenosové soustavy. Jediným provozovatelem přenosové soustavy je na základě výhradní licence společnosti ČEPS, a.s. Cena systémových služeb, kterou jsou zákazníci povinni platit, je cenou za regulovanou činnost monopolního charakteru spojenou se zajištěním stabilního energetického systému z technického hlediska. Žalovaný odevzdal ve výsledcích měření údaje potřebné pro stanovení ceny systémových služeb, přičemž cena těchto služeb účastníky nebyla sporována a odpovídá příslušnému cenovému rozhodnutí. Žalobce v souladu se zákonem řádně cenu systémových služeb žalovanému vyúčtoval. Ve vztahu k těmto vyúčtovaným službám je žalobce de facto v roli „výběřčího“, neboť cenu těchto služeb dále vyúčtovává žalobci společnost ČEPS, a.s. Žalovaný v souladu s naměřenými údaji uhradil žalobci pouze cenu systémových služeb odpovídajících odběru z nadřazené distribuční soustavy a spotřeby externích zákazníků, když ve zbytku odmítl vyúčtovanou částku uhradit. Soud proto žalobě v celém rozsahu vyhověl a zavázal žalovaného doplatit i zbytek žalobcem vyúčtované ceny za systémové služby.

23. Z cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2014 bylo zjištěno, že za dané období upravuje v čl. 2.1.b) cenu za systémové služby, kterou účtuje provozovatel přenosové soustavy provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy provozovateli lokální distribuční soustavy nebo provozovatel nadřazené lokální distribuční soustavy provozovateli připojené lokální distribuční soustavy podle vyhlášky, kterou se stanoví Pravidla trhu s elektřinou, ke každé MWh celkového množství lokální spotřeby výrobce provozujícího výrobu elektřiny. Z cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2015 bylo zjištěno, že úpravy shodná s článkem 2.1.b) shora zde není.
24. Z faktur společnosti ČEPS, a. s. žalobci za systémové služby za leden 2017 až prosinec 2019 a dokladů o jejich zaplacení bylo zjištěno, že společnost ČEPS a. s. fakturovala za toto období z jednotlivé měsíce žalobci ceny systémových služeb hromadně (nikoliv zvlášť ve vztahu k elektřině vztahující se k žalovanému) a žalobce faktury společnosti ČEPS, a. s. uhradil.

25. Z výpovědi svědka [REDAKCE] bylo zjištěno, že u žalovaného pracuje [REDAKCE] rokem na pozici energetika. Žalovaný má vlastní výrobu elektrické energie, kterou převážně sám spotřebovává. Elektrickou energii a páru vyrábí plynová turbína, přesněji kogenerační jednotka, a elektřina je spotřebovávána papírenským strojem. Spotřeba žalovaného je většinou vyšší než výroba, proto musí elektřinu dokupovat. Stává se, že vznikají přebytky žalovaným vyrobené elektřiny (při odstávce papírenského stroje). V tom případě žalovaný elektřinu prodává. Elektřina, kterou žalovaný nakupuje, jde z regionální distribuční soustavy do rozvodny žalovaného a tam se rozděluje podle kobek do jednotlivých odběrných míst a trafostanic, když část z této elektřiny spotřebovává žalovaný sám a další část jde sjednaným odběratelům napojeným na LDS žalovaného. Pokud je odstávka papírenského stroje, pak z výroby žalovaného je dodáváno do RDS nebo přes LDS externím odběratelům. Žalovaný nefunguje v tzv. ostrovním režimu. Na LDS žalovaného jsou připojeni smluvní odběratelé žalovaného, kteří od něj nakupují elektrickou energii. Svědek vyplňuje výkazy pro OTE podle přílohy 11, do položky 3 uvádí i elektrickou energii dodanou z turbíny žalovaného a spotřebovanou ve výrobě, protože jiná možnost není. Ve formuláři není kolonka pro spotřebovanou energii, kterou žalovaný sám vyrobil. Energetický blok žalovaného je připojen do distribuční soustavy, protože žalovaný nakupuje elektrickou energii. Je připojen i k LDS, ale toto připojení není většinou využíváno. Pokud by LDS žalovaného nebyla, znamenalo by to zrušit smlouvy žalovaného se zákazníky, těm by se elektřina pouze přeúčtovala za ceny, za kterou žalovaný nakupuje, nemohl by prodávat za své ceny, prodával by za méně.

26. Na základě shora uvedených skutkových zjištění učinil soud tyto skutkové závěry:

27. Žalobce je držitelem licence předmětu podnikání distribuce elektřiny s datem zahájení výkonu licencované činnosti dne 1. 10. 2010 na dobu neurčitou. Žalobce je provozovatelem regionální distribuční soustavy, která zahrnuje i území Královohradeckého kraje, což žalovaný nesporně. Žalovaný, který má dle obchodního rejstříku předmět podnikání mj. výroba, obchod a služby, výroba elektřiny, distribuce elektřiny, je držitelem licence předmětu podnikání distribuce elektřiny s datem zahájení výkonu licencované činnosti 4. 6. 2008 a provozuje lokální distribuční soustavu, která je připojena k regionální distribuční soustavě provozované žalobcem. Mezi účastníky došlo k uzavření smluv o poskytnutí distribuce elektřiny z napěťové hladiny vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí ze dne 9. 3. 2015 a o připojení lokální distribuční soustavy k distribuční soustavě vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí ze dne 4. 4. 2016, na základě kterých žalobce zajišťuje pro žalovaného služby distribuční soustavy a systémové služby. Provozovatelem přenosové soustavy je společnost ČEPS, a. s. Žalobce účtuje žalovanému cenu systémových služeb, přičemž za období od ledna 2017 do prosince 2019 v jednotlivých měsících vyúčtoval částky opírající se o údaje o množství spotřebované elektřiny, které poskytuje žalovaný operátorovi trhu s elektřinou (OTE) na základě vyhlášky č. 408/2015 Sb. o Pravidlech trhu s elektřinou dle přílohy č. 11. Na základě těchto údajů jsou vyhotovovány měsíční výkazy od OTE, podle kterých provádí žalobce fakturaci, která vychází z množství elektřiny a jednotkové ceny podle cenových rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (ERU) pro jednotlivé roky. Mezi účastníky je nesporné, že žalobce použil při fakturaci tuto cenu dle příslušných cenových rozhodnutí. Ve vztahu k těmto vyúčtovaným službám je žalobce fakticky v roli „výběřčího“, neboť stejnou cenu těchto služeb dále vyúčtovala žalobci společnost ČEPS, a. s. a žalobce ji společnosti ČEPS, a. s. uhradil. Žalovaný od roku 2016 sporuje povinnost hradit cenu za systémové služby za elektřinu, kterou vyrobil rámci papírensko-energetického kombinátu a kterou sám spotřeboval. Do roku 2016, včetně, hradil žalovaný i přes tyto výhrady celou fakturovanou částku za systémové služby, od ledna 2017 uhradil za jednotlivé měsíce žalobci pouze cenu systémových služeb v rozsahu uvedeném v žalobě, tj. dle žalovaného ohledně elektřiny, která nebyla vyrobena žalovaným a zároveň žalovaným přímo spotřebována. Ve zbytku odmítl žalovaný vyúčtovanou částku uhradit, když s žalobcem vedl opakovaně písemnou korespondenci o tom, v jakém rozsahu je povinen cenu za systémové služby hradit. Protože

mezi účastníky nedošlo k dohodě, obrátil se žalobce na soud a domáhá se nezaplacené části ceny za systémové služby od ledna 2017 do prosince 2019.

28. Soud má za prokázáno, že papírensko-energetický kombinát žalovaného není provozován v tzv. ostrovním režimu, je propojen jak s RDS provozovanou žalobcem, tak s vlastní LDS. Plyne to z Pravidel provozování lokální distribuční soustavy žalovaného, žalovaný provozování v ostrovním režimu netvrdí a v tomto směru vypovídal i svědek [REDACTED]. Na LDS žalovaného jsou napojeni externí odběratelé, kterým žalovaný prodává elektřinu za smluvní cenu, tj. za vyšší cenu, než za kterou ji odebírá (viz výpověď svědka [REDACTED]). Žalovaný vedle vlastní výroby elektřiny, tuto i nakupuje a je mu dodávána z RDS žalobce. V případě, že žalovaný jím vyrobenou elektřinu nespotřebuje (např. při odstávkách papírenského stroje), elektřinu prodává do RDS, popř. přes svou LDS externím odběratelům. Soud má za prokázáno, že žalovaný neplatí cenu za systémové služby za elektřinu, kterou vyrobí a spotřebuje ve svém papírensko-energetickém kombinátu s tím, že má za to, že v tomto rozsahu nejde o elektřinu odebranou z LDS. Skutečnost, proč žalovaný tuto elektřinu uvádí ve výkazu dle přílohy 11 vyhlášky č. 108/2015 Sb., který předkládá OTE, osvětlil svědek [REDACTED] s tím, že pro takovouto elektřinu není ve výkazu samostatná kolonka. To rovněž odpovídá korespondenci, kterou žalovaný vedl ohledně placení za systémové služby od roku 2016. Pokud žalovaný v dopise ze dne 27. 2. 2017 píše o elektřině, která byla „naší společností vyrobena a současně spotřebována v rámci naší distribuční soustavy“, tj. elektřině, která není předmětem distribuce zajišťované žalobcem, je zřejmé, že žalovaný mínil elektřinu, kterou sám v papírensko-energetickém kombinátu vyrobil a spotřeboval. Otázkou je, zda cena za systémové služby je hrazena za elektřinu vyrobenou žalovaným, která v případě odstávky papírenského stroje byla prodána externím zákazníkům (viz námitky žalobce v závěrečném návrhu). Pro rozhodnutí ve věci není tento závěr podstatný, neboť je prokázáno, že cena za systémové služby byla žalovanému vyúčtována podle údajů v příloze 11 a nebyla zaplacená v rozsahu, který je žalován. Podstatné pro rozhodnutí ve věci je posouzení otázky, která je mezi účastníky sporná, tj. zda je dána povinnost platit cenu za systémové služby za elektřinu, kterou žalovaný sám vyrobil a sám na svém papírenském stroji spotřeboval a která dle žalovaného tak nebyla odebrána z LDS.
29. Žalobce zastává názor, že tato povinnost je dána, žalovaný má za to, že byla dána pouze do 31. 12. 2015 s tím, že od 1. 1. 2016 tuto povinnost žalovanému neukládá ani smlouva ani zákon.
30. Soud ve věci dospěl k těmto právním závěrům:
31. *Dle § 1746 odst. 1, 2 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (dále jen o. z.) zákonná ustanovení upravující jednotlivé typy smluv se použijí na smlouvy, jejichž obsah zahrnuje podstatné náležitosti smlouvy stanovené v základním ustanovení pro každou z těchto smluv. Strany mohou uzavřít i takovou smlouvu, která není zvláště jako typ smlouvy upravena.*
32. *Dle § 50 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon, dále jen EZ) smlouvou o připojení se zavazuje provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy připojit k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě zařízení žadatele pro výrobu, distribuci nebo odběr elektřiny a zajistit dohodnutý rezervovaný příkon nebo výkon a žadatel se zavazuje uhradit podíl na oprávněných nákladech na připojení. Smlouva o připojení musí obsahovat technické podmínky připojení zařízení, umístění měřicího zařízení, termíny a místo připojení zařízení. V případě připojení zařízení pro výrobu elektřiny přímo k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby elektřiny musí smlouva obsahovat jeho druh a skutečný instalovaný výkon. Smlouva o připojení zařízení žadatele pro výrobu, distribuci nebo odběr elektřiny k přenosové soustavě a smlouva o připojení zařízení žadatele pro výrobu elektřiny k distribuční soustavě vyžaduje písemnou formu.*
33. *Dle § 50 odst. 6 EZ smlouvou o zajištění služby distribuční soustavy se zavazuje provozovatel distribuční soustavy zákazníkovi, výrobci elektřiny, obchodníkovi s elektřinou pro dodávku elektřiny zákazníkovi nebo výrobci elektřiny, jehož zařízení je připojeno k distribuční soustavě na hladině nízkého napětí, nebo provozovateli*

distribuční soustavy nepřipojené přímo k přenosové soustavě služby distribuční soustavy zajišťovat službu distribuční soustavy a zákazník, výrobce elektřiny, obchodník s elektřinou nebo provozovatel distribuční soustavy se zavazuje zaplatit cenu služby distribuční soustavy. Smlouva o zajištění služby distribuční soustavy musí obsahovat termín zahájení poskytování služby distribuční soustavy, hodnotu rezervovaného příkonu nebo výkonu sjednanou ve smlouvě o připojení, způsob měření elektřiny a jejího průběhu a výčet odběrných nebo předávacích míst. Smlouva o zajištění služby distribuční soustavy musí dále obsahovat opatření přijímaná při předcházení stavu nouze a ve stavu nouze.

34. Dle § 19a odst. 2 EZ cenou související služby v elektroenergetice se rozumí cena služby přenosové soustavy nebo služby distribuční soustavy, které zahrnují i cenu za systémové služby, cenu za činnosti operátora trhu včetně poplatku na činnost Energetického regulačního úřadu a složku ceny na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů energie podle zákona o podporovaných zdrojích energie.
35. S účinností od 1. 1. 2016 došlo zákonem č. 131/2015 Sb. k novelizaci zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve znění této novely (dále jen EZ). Provedenou novelou došlo oproti úpravě platné do 31. 12. 2015 k zavedení nových pojmů a stanovení jejich obsahu. Ustanovení § 2 EZ nově zavádí v odstavci 2 pojmy související služba v elektroenergetice (bod 19.), služba přenosové soustavy (bod 20.), služba distribuční soustavy (bod 21) a nově stanoví obsah i pojmu zákazníka (bod 17.) Bez jakýchkoli změn pak zůstalo vymezení pojmu systémové služby (bod 13.).
36. Účastníky trhu s elektřinou vymezuje EZ v § 22 a jsou jimi výrobci elektřiny, provozovatel přenosové soustavy, provozovatelé distribučních soustav, operátor trhu, obchodníci s elektřinou a zákazníci. Podle citovaného ustanovení tak stejný subjekt může mít současně postavení více různých účastníků trhů s elektřinou. Každému účastníku trhu s elektřinou zákon v příslušném ustanovení přesně vymezuje jeho práva a povinnosti. Citované ustanovení bylo provedenou novelizací od 1. 1. 2016 rozšířeno o odstavec 3, který stanoví, že účastník trhu s elektřinou je povinen hradit složku ceny služby přenosové soustavy nebo služby distribuční soustavy na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů podle zákona o podporovaných zdrojích energie.
37. Práva a povinnosti výrobce elektřiny stanoví § 23 EZ. Podle odst. 1 tohoto zákonného ustanovení má výrobce elektřiny právo: a) připojit své zařízení k elektrizační soustavě, pokud splňuje podmínky připojení k přenosové soustavě nebo k distribučním soustavám a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy; b) dodávat elektřinu vyrobenou v jím provozované výrobně elektřiny ostatním účastníkům trhu s elektřinou nebo do jiných států prostřednictvím přenosové soustavy nebo distribuční soustavy, nebo přímým vedením; c) dodávat elektřinu vyrobenou ve vlastní výrobně elektřiny pro vlastní potřebu a pro potřebu ovládaných společností, pokud mu to podmínky provozování přenosové soustavy a distribučních soustav umožňují; d) nabízet a poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy za podmínek stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy; e) omezit, přerušit nebo ukončit dodávku elektřiny svým zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny; f) nakupovat elektřinu pro technologickou vlastní spotřebu své výrobní elektřiny. Co se týče povinností, které upravuje odst. 2 uvedeného ustanovení, z těchto oproti úpravě platné do 31. 12. 2015 bylo odstraněno původní písm. k) (ve znění viz níže). Ostatní povinnosti zůstaly zachovány.
38. Dle § 23 odst. 2 písm. k) EZ ve znění účinném do 31. 12. 2015 výrobce elektřiny je povinen uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy podle Pravidel trhu s elektřinou systémové služby odpovídající objemu elektřiny vyrobené ve vlastní výrobně a spotřebované zákazníkem bez použití energetického zařízení jiného držitele licence,
39. Práva a povinnosti provozovatele přenosové soustavy stanoví § 24 EZ. Provozovatel přenosové soustavy nesmí být držitelem jiné licence udělované podle tohoto zákona než licence na přenos

elektriny. Jeho úkolem je dle odst. 1 písm. a) zajišťovat bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz, obnovu a rozvoj přenosové soustavy a zajišťovat propojení přenosové soustavy s jinými soustavami, a za tím účelem zabezpečovat podpůrné služby a dlouhodobou schopnost přenosové soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přenosu elektriny, spolupracovat s provozovateli propojených přenosových soustav a spolupracovat na integraci vnitřního evropského trhu s elektrinou; písm. b) poskytovat službu přenosové soustavy; písm. c) řídit toky elektriny v přenosové soustavě při respektování přenosů elektriny mezi propojenými soustavami ostatních států a ve spolupráci s provozovateli distribučních soustav v elektrizační soustavě; písm. d) odpovídat za zajištění systémových služeb pro elektrizační soustavu na úrovni přenosové soustavy; písm. e) účastnit se vyrovnávacího mechanismu a uskutečňovat platby podle vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav v souladu s Nařízením o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektrinou a při zachování bezpečnosti a spolehlivosti přenosové soustavy poskytovat přeshraniční přenos elektriny účastníkům trhu s elektrinou a písm. f) v případě existujícího či hrozícího nedostatku kapacity přenosové soustavy informovat dotčené účastníky trhu s elektrinou na základě jejich žádosti o důvodech, pro které neuskutečnil přenos elektriny.

40. Práva a povinnosti provozovatele distribuční soustavy stanoví § 25 EZ. Úkolem provozovatele distribuční soustavy je a) zajišťovat spolehlivé provozování, obnovu a rozvoj distribuční soustavy na území vymezeném licenci, b) poskytovat služby distribuční soustavy (přičemž toto znění nahradilo předchozí „umožňovat distribuci elektriny na základě uzavřených smluv“), c) řídit toky elektriny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektriny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy. V odst. 2 citovaného ustanovení zákon zakazuje provozovateli distribuční soustavy, k jehož soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst zákazníků, být souběžným držitelem licence na výrobu elektriny, přenos elektriny, obchod s elektrinou nebo obchod s plynem. Povinnosti provozovatele distribuční soustavy taxativně stanoví citované zákonné ustanovení v odst. 4 až 12. Mezi tyto povinnosti patří mimo jiné každému, kdo požádá o připojení k distribuční soustavě, stanovit podmínky a termín připojení a umožnit distribuci elektriny každému, kdo o to požádá, je připojen a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování distribuční soustavy, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci nebo při ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy nebo přenosové soustavy (odst. 10 písm. a), zajišťovat všem účastníkům trhu s elektrinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektriny distribuční soustavou (odst. 10 písm. d), zajišťovat měření v distribuční soustavě včetně jejich vyhodnocování a předávat operátorovi trhu naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění jeho povinností (odst. 10 písm. f), zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním úřadem zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup Pravidla provozování distribuční soustavy a vykonávat licencovanou činnost v souladu s těmito pravidly (odst. 10 písm. g), poskytovat provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům jiných distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu a vzájemné spolupráce (odst. 10 písm. h), zpracovávat údaje nezbytné pro rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o cenách za distribuci elektriny (odst. 10 písm. m), na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektriny mezi distribučními soustavami, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení k této distribuční soustavě (odst. 10 písm. r), uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy platbu za regulovaný přístup do přenosové soustavy nebo distribuční soustavy (odst. 10 písm. s), na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektriny mezi přenosovou a distribuční soustavou, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy spojených s připojením svého

zařízení k přenosové soustavě (odst. 10 písm. t). V odst. 11 citovaného ustanovení jsou pak stanoveny mimo jiné tyto další povinnosti provozovatele distribuční soustavy, a to: písm. b) zpracovávat a předávat operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou; písm. f) zajistit přenos elektřiny a v případě provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo k přenosové soustavě distribuci elektřiny; písm. j) zajistit si dodávku elektřiny na krytí ztrát v distribuční soustavě a pro vlastní potřebu; písm. k) hradit operátorovi trhu ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou.

41. Podle § 2 odst. 2 písm. a) bod 17. EZ se zákazníkem pro účely tohoto zákona rozumí osoba, která nakupuje elektřinu pro své vlastní konečné užití v odběrném místě. Odběrné místo je pak definováno jako místo, které je připojeno k přenosové nebo distribuční soustavě a kde je instalováno odběrné elektrické zařízení jednoho zákazníka, včetně měřících transformátorů, do něhož se uskutečňuje dodávka elektřiny (§ 2 odst. 2 písm. a) bod 6. EZ). Zákazníkem se tak rozumí nejen osoba připojená přímo k distribuční soustavě, ale i odběratel připojený přímým vedením k výrobně elektřiny, což zákon předpokládá a výslovně vymezuje v § 2 odst. 2 písm. a) bod 9. Třetí směrnice pro elektroenergetiku definuje zákazníka jako velkoodběratele nebo konečného spotřebitele elektřiny
42. Práva a povinnosti zákazníka stanoví § 28 EZ. Dle odst. 1 citovaného ustanovení má zákazník zejména právo na uzavření smlouvy o připojení a na připojení svého odběrného elektrického zařízení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě, pokud splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy a má k připojení souhlas vlastníka dotčené nemovitosti (písm. a), nakupovat elektřinu od držitelů licence na výrobu elektřiny a od držitelů licence na obchod s elektřinou, nakupovat elektřinu z jiných států nebo na krátkodobém trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu (písm. b), na dopravu dohodnutého množství elektřiny do odběrného místa za cenu uplatněnou v souladu s cenovou regulací (písm. c). Dané ustanovení ukládá zákazníkovi v odst. 2 písm. g) povinnost podílet se podle výše odebíraného příkonu na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení a se zajištěním požadovaného příkonu.
43. Dle důvodové zprávy k zák. č. 131/2015 Sb. cílem zák. č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve znění pozdějších předpisů je implementace směrnice 2012/27/EU a adaptace nařízení č. 243/203 a č. 1227/2011, úprava související s implementací nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích a upřesnění vztahů mezi účastníky trhu s elektřinou a plynem a v teplárenství a zlepšení aplikovatelnosti, kontroly a vymahatelnosti práv a povinností. Zákon č. 458/2000 Sb. nabyl účinnosti dne 1. 1. 2001. Základní principy, na nichž je zákon postaven, platí v členských státech EU, ale mnohé z nich byly v rámci přijímání 1., 2. a 3. energetického balíčku rozšířeny a upraveny v zájmu zavedení jednotného trhu s elektřinou a plynem. Dne 18. 1. 2006 byla Evropským parlamentem přijata směrnice č. 2005/89/ES, jejímž cílem bylo zejména zajištění vysoké úrovně bezpečnosti dodávek elektřiny jako klíčové otázky pro fungování vnitřního trhu s elektřinou. Směrnice kladla důraz na poskytování veřejné služby související se zabezpečením dodávek elektřiny, ale podporovala i využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů. Významnou změnou byla novela č. 211/2011 Sb., kterou byly do energetického zákona plně transformovány směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES a 2009/73/ES a adaptována nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 a č. 714/2009, kterými byla zakotvena úplná nezávislost Energetického regulačního úřadu, ale došlo i k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy v elektroenergetice a provozovatele přepravní soustavy v plynárenství. Do energetického zákona byla včleněna i ustanovení týkající se certifikace provozovatele

přenosové soustavy a provozovatele přepravní soustavy Energetickým regulačním úřadem, jako potvrzení nezávislosti těchto provozovatelů podle požadavků směrnic EU. Pravidla vnitřního trhu s elektřinou se postupně vyvíjejí, což se odráží v ustanovení nařízení a směrnic, která jsou v této oblasti postupně přijímána. V případě transpozice 3. energetického balíčku se jednalo zejména o způsoby vlastnického oddělení provozovatelů přenosových soustav v elektroenergetice, certifikování těchto provozovatelů a s tím souvisejících nových povinností pro orgány státní správy a dále o vydávání státního souhlasu k výstavbě nových výroben elektřiny. Energetická odvětví patří mezi odvětví se státní regulací, kterou provádí Energetický regulační úřad. Podnikání v energetických odvětvích je možné pouze na základě licence udělované tímto úřadem. Licence se udělují na distribuci elektřiny a na přenos elektřiny. Dále úřad uděluje licenci na činnosti operátora trhu (akciová společnost založená státem), což je spolu s licencí na přepravu elektřiny a přepravu plynu tzv. výhradní licence a v ČR je udělena pouze jedna licence pro subjekt vykovávající tyto činnosti. Dotčenými subjekty trhu s elektřinou jsou tak všichni držitelé licencí, na které se vztahuje energetický zákon, a zákazníci odebírající elektřinu. Ceny v elektroenergetice se dělí na část regulovanou státem a část neregulovanou, jejíž výše je stanovena trhem. Regulovanou část ceny stanovuje Energetický regulační úřad formou cenových rozhodnutí. Podstatně do novelizace energetického zákona zasáhla novelizace zák. č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V souvislosti s novým systémem výběru platby na podporu obnovitelných a dalších podporovaných zdrojů hrazených zákazníky v ceně elektřiny tak, aby bylo dosaženo plného souladu se zákonem o cenách, navrhuje tato novela provést změnu nyní zavedeného pojmu „ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny“ v zákoně o podporovaných zdrojích energie a v energetickém zákoně na pojem „složka ceny služby distribuční soustavy a složka ceny služby přenosové soustavy“, který zavádí novela energetického zákona. Službou distribuční soustavy je podle novely energetického zákona myšleno zajištění distribuce elektřiny a služeb souvisejících se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy. Službou přenosové soustavy je podle návrhu novely energetického zákona myšleno zajištění přenosu elektřiny, systémových služeb a služeb souvisejících se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu přenosové soustavy. Podle § 19a odst. 1, týkající se regulace cen, se potom cenou související služby v elektroenergetice rozumí cena služby přenosové soustavy nebo služby distribuční soustavy, které se skládají ze složek ceny: a) za rezervaci přenosových zařízení, b) za rezervovaný příkon distribuční soustavy, c) za měření a obsluhu odběrného místa, d) za systémové služby, e) za podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle zákona o podporovaných zdrojích energie, f) za činnost operátora trhu včetně poplatku na činnost Energetického regulačního úřadu.

44. V odůvodnění konkrétních navrhovaných změn důvodová zpráva ve zvláštní části k bodu 8 uvádí, že jsou zaváděny nové pojmy související služba v elektroenergetice, jež se skládá ze služby přenosové soustavy a služby distribuční soustavy. Nově zaváděné pojmy služba přenosové soustavy a služba distribuční soustavy jsou podmnožinami pojmu souvisejících služeb. Služby přenosové soustavy a služby distribuční soustavy jsou služby, které mají primárně sloužit k připravenosti soustav na dodávky elektřiny bez ohledu na aktuální požadavek využívání soustav – přenosové nebo distribučních. Zajištění přenosu a distribuce elektřiny je proto v rámci definice chápáno mnohem širěji, než jen jako samotná doprava elektřiny od výrobce elektřiny k zákazníkovi. Co se týče mechanismu plateb pak regulovanou cenu služby distribuční soustavy a regulovanou cenu služby přenosové soustavy vyúčtovanou obchodníkem s elektřinou nebo výrobcem elektřiny zákazníkovi, obchodník s elektřinou nebo výrobce elektřiny na základě vyúčtování hradí provozovateli distribuční soustavy, s níž má uzavřenu smlouvu podle § 50 energetického zákona. Ostatní platby za související službu v elektroenergetice jsou zajištěny na soukromoprávních vztazích mezi účastníky trhu s elektřinou. K zrušení § 23 odst. 2 písm. k) důvodová zpráva pouze stručně uvádí, že se jedná o vypuštění nadbytečného ustanovení.

45. Žalovaný je ve smyslu energetického zákona výrobcem elektřiny, provozovatelem distribuční soustavy (konkrétně LDS) a zákazníkem (spotřebitelem elektřiny). Stejný účastník může současně zastávat pozice více různých účastníků trhu s elektřinou (pokud to zákon výslovně nevyklučuje jako např. u provozovatele přenosové soustavy, který nesmí být současně držitelem jiné licence udělované podle EZ, nebo provozovatele distribuční soustavy). Všichni držitelé licencí zpravidla budou i zákazníci. Z logiky věci pak vyplývá, že pro účastníka trhu s elektřinou, který zastává souběžně více rolí, platí v rozhodném okamžiku taková práva a povinnosti, která se váží na konkrétní pozici, v níž se zrovna nachází.
46. Vztah mezi účastníky je upraven smluvně tzv. nepojmenovanými smlouvami ve smyslu § 1746 odst. 2 o. z. Smlouva o připojení lokální distribuční soustavy k distribuční soustavě vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí ze dne 4. 4. 2016 je smlouvou dle § 50 odst. 3 EZ. Smlouva o poskytnutí distribuce elektřiny z napěťové hladiny vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí ze dne 9. 3. 2015 je smlouvou dle § 50 odst. 6 EZ. Žalobce jako provozovatel distribuční soustavy se zavázal zajistit pro žalovaného distribuci elektřiny a zajistit systémové služby a žalovaný se zavázal uhradit řádně a včas cenu distribučních služeb a související platby určené platným a účinným Cenovým rozhodnutím ERÚ. Žalovaný má za to, že od roku 2016 není povinen platit systémové služby v rozsahu elektřiny, kterou sám vyrobí a zároveň spotřebuje na svém papírenském stroji. Soud tento závěr nesdílí. Do novely energetického zákona, která byla provedena zákonem č. 131/2015 Sb., vyplývala nepochybně povinnost platit systémové služby za tuto elektřinu z § 23 odst. 2 písm. k) EZ ve znění účinném do 31. 12. 2015. Znění tohoto ustanovení pak mělo svůj odraz v příslušných cenových rozhodnutích Energetického regulačního úřadu (např. č. 5/2014), na které odkazuje žalovaný a poukazuje, že od roku 2016 tato úprava v cenových rozhodnutích ERU chybí. Povinnost platit systémové služby z tzv. lokální elektřiny neplynula pouze z cenového rozhodnutí, nýbrž byla dána energetickým zákonem. Je tedy nutno učinit závěr, zda tato povinnost zůstala zachována i poté, kdy došlo ke zrušení § 23 odst. 2 písm. k) EZ. Soud se přiklání k názoru žalobce, že ano.
47. Ustanovení § 24 odst. 2 EZ stanoví, že provozovatel přenosové soustavy nesmí být držitelem jiné licence udělované podle tohoto zákona než licence na přenos elektřiny. Jedná se o výhradní licenci, jejímž nositelem je na území ČR společnost ČEPS, a.s. Pouze tato společnost poskytuje (a poskytovala i před provedenou novelizací) systémové služby, tj. služby k zajištění spolehlivého provozu elektrizační soustavy s ohledem na provoz v rámci propojených elektrizačních soustav (srov. § 2 odst. 2 písm. a) bod 13 EZ). Co tvoří elektrizační soustavu, definuje § 2 odst. 2 písm. a) bod 4 EZ. V podstatě se jedná o funkční páteřní síť pro rozvod elektřiny na území ČR od výroby elektřiny přes transport elektřiny přenosovou soustavou a distribučními soustavami, a to jak distribučními soustavami přímo připojenými k přenosové soustavě, tak i těmi distribučními soustavami, které jsou napojeny pouze na vyšší distribuční soustavu (tzv. lokální distribuční soustavy). Zákon výslovně stanoví, že přenosová soustava je provozována ve veřejném zájmu (srov. § 2 odst. 2 písm. a) bod 10 EZ). Systémové služby zákon zahrnuje pod tzv. služby přenosové soustavy (srov. § 2 odst. 2 písm. a) bod 20 EZ). Jedná se o nový zákonný pojem zavedený do EZ právě novelou zák. č. 131/2015 Sb. Současně s tímto pojmem novela nově zavádí i tzv. služby distribuční soustavy (srov. § 2 odst. 2 písm. a) bod 21 EZ). Služba distribuční soustavy a služba přenosové soustavy jsou potom nově společně označovány jako tzv. související služby v elektroenergetice (srov. § 2 odst. 2 písm. a) bod 19 EZ). Sám zákonodárce v důvodové zprávě vysvětluje zavádění těchto nových pojmů tak, že služby přenosové soustavy a služby distribuční soustavy jsou služby, které mají primárně sloužit k připravenosti soustav na dodávky elektřiny bez ohledu na aktuální požadavek využívání soustav – přenosové nebo distribučních. Zajištění přenosu a distribuce elektřiny je proto v rámci definice chápáno mnohem širěji, než jen jako samotná doprava elektřiny od výrobce elektřiny k zákazníkovi. Komplexní zajištění dodávky elektřiny zákazníkovi je proces, na kterém se svou činností, ať již přímo, nebo nepřímo, podílí několik účastníků trhu s elektřinou. Zákazník tak v rámci dodávky elektrické energie (bez ohledu

na to, od koho tuto odebírá) platí v koncové ceně dvě složky ceny za elektrickou energii, a to část neregulovanou tvořenou silovou cenou elektřiny a část regulovanou podléhající cenové regulaci Energetického regulačního úřadu. Význam této povinnosti zákonodárce promítl do novelou změněného § 19a EZ, které v nově vloženém odst. 2 výslovně definuje, co se rozumí cenou související služby v elektroenergetice (mj. i cena za systémové služby).

48. Obecnými právními předpisy cenové regulace v energetice jsou zákon o cenách č. 526/1990 Sb. a zákon o působnosti orgánů ČR v oblasti cen č. 265/1991 Sb. Speciální úpravu regulace cen pro provozovatele přenosové soustavy, provozovatele přepravní soustavy, provozovatele distribučních soustav a operátora trhu stanoví EZ. Ustanovení § 19a odst. 2 EZ stanoví, že cenou související služby v elektroenergetice se rozumí cena služby přenosové soustavy nebo služby distribuční soustavy, které zahrnují i cenu za systémové služby, cenu za činnosti operátora trhu včetně poplatku na činnost Energetického regulačního úřadu a složku ceny na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů energie podle zákona o podporovaných zdrojích energie. Cenovým orgánem pro oblast energetiky je Energetický regulační úřad (srov. § 2c zák. č. 65/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen ve znění pozdějších novel). Ustanovení § 17 odst. 4 EZ stanoví, že v působnosti Energetického regulačního úřadu je mimo jiné regulace cen, a odst. 6 písm. d) citovaného ustanovení výslovně uvádí, že o regulaci cen úřad rozhoduje podle zákona o cenách. Ustanovení § 98a odst. 2 EZ obsahuje zmocňovací ustanovení, na jehož základě je Energetický regulační úřad oprávněn stanovit vyhláškou způsob regulace cen v energetických odvětvích, postupy pro regulaci cen a termíny a rozsah údajů předávaných držiteli licencí pro rozhodnutí o cenách, stanovení limitní ceny pro věcné usměrňování cen v teplárenství, přípravu a provádění programů zvýšení energetické účinnosti, podporu a sledování energetických služeb a jiných opatření ke zvýšení energetické účinnosti (písm. f), Pravidla trhu s elektřinou (písm. h) i rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství (písm. j). Pravidla trhu s elektřinou dle odst. 2 písm. h) citovaného zákonného ustanovení stanoví kromě jiného skladbu ceny služby přenosové soustavy, skladbu ceny služby distribuční soustavy a ostatních regulovaných cen v elektroenergetice a způsob a termíny předávání údajů mezi účastníky trhu s elektřinou pro vyúčtování regulovaných cen a způsob a termíny účtování a hrazení regulovaných cen mezi účastníky trhu s elektřinou i postup pro stanovení zálohových plateb. Základní hmotněprávní pravidla cenové regulace, kterými je Energetický regulační úřad povinen se řídit při cenové regulaci provozovatele distribuční soustavy, provozovatele přenosové soustav a provozovatele přepravní soustavy stanoví § 19a odst. 1 EZ. Pro léta 2017 až 2019 stanovila ceny za související služby v elektroenergetice a další regulované ceny, tudíž i cenu systémových služeb, cenová rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2016, č. 6/2017 a č. 7/201. Výše jednotkové ceny za systémové služby v jednotlivých letech nebyla ani žádným z účastníků sporována, když žalovaný ji ve vztahu k elektřině, za kterou úhradu nespороval, akceptoval a v tomto rozsahu i vyúčtovanou cenu systémových služeb uhradil.
49. Podrobně upravovala v rozhodném období mechanismus účtování a hrazení regulovaných cen mezi účastníky trhu vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou. Konkrétně pak skladbu cen, předávání údajů, účtování a hrazení regulovaných cen mezi účastníky trhu upravuje část desátá této vyhlášky. Ustanovení § 48 stanoví skladbu cen, kdy součástí ceny služby přenosové soustavy je i cena za systémové služby v Kč/MWh. Ustanovení § 49 zpřesňuje způsob předávání údajů mezi účastníky trhu. Podle § 49 této vyhlášky je výrobce elektřiny povinen předávat operátorovi trhu údaje za uplynulý kalendářní měsíc podle přílohy č. 9 k této vyhlášce, a to nejpozději do desátého kalendářního dne následujícího kalendářního měsíce. To platí i v případě, je-li výrobní elektřiny připojena do odběrného místa zákazníka s výjimkou výroben připojených podle § 28 odst. 4 energetického zákona. Na základě údajů vykázaných výrobcem zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je výrobní připojena, výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu

elektřiny z podporovaných zdrojů stanovený způsobem uvedeným v příloze č. 10 k této vyhlášce do jedenáctého kalendářního dne po skončení kalendářního měsíce. Odběr elektřiny, který není uskutečňován pro krytí technologické vlastní spotřeby výrobce elektřiny, pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren a krytí ztrát v přenosové nebo distribuční soustavě, je pro účely fakturace ceny za činnosti operátora trhu považován za odběr zákazníka. Provozovatel lokální distribuční soustavy předává operátorovi trhu za uplynulý kalendářní měsíc podle přílohy č. 11 k této vyhlášce údaje o jím vyúčtovaném množství systémových služeb, služeb za činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů v uplynulém kalendářním měsíci, a to nejpozději do patnáctého kalendářního dne po skončení kalendářního měsíce. Na základě údajů vykázaných provozovatelem lokální distribuční soustavy zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je lokální distribuční soustava připojena, výpočet plateb za systémové služby, za činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů stanovený způsobem uvedeným v příloze č. 12 k této vyhlášce do šestnáctého kalendářního dne po skončení kalendářního měsíce a provozovatel distribuční soustavy hodnoty zpřístupněné operátorem trhu použije k vyúčtování plateb za systémové služby, za činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů. Podle § 50 této vyhlášky účastník trhu s elektřinou hradí platby za související služby v elektroenergetice provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je zařízení účastníka trhu s elektřinou připojeno přímo nebo prostřednictvím svého dodavatele. Provozovatel distribuční soustavy, která není připojena k přenosové soustavě nebo k jiné distribuční soustavě v České republice, hradí cenu za činnosti operátora trhu a složku ceny na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů energie uhrazené jinými účastníky trhu s elektřinou provozovateli regionální distribuční soustavy, v jehož distribučním území se tato soustava nachází. Platbu ceny za systémové služby odvádí provozovatel lokální distribuční soustavy provozovateli nadřazené distribuční soustavy za množství elektřiny odebrané pro konečnou spotřebu elektřiny z této lokální distribuční soustavy a dále za systémové služby vyúčtované provozovateli distribuční soustavy, která je připojena k této lokální distribuční soustavě. Cena za činnost operátora trhu se neúčtuje za předávací místo pro záložní napájení odběrného místa. Uskutečňuje-li odběr elektřiny z přenosové nebo distribuční soustavy provozovatel této soustavy pro své vlastní užití s výjimkou ztrát v přenosové a distribuční soustavě, je na místo odběru pohlíženo jako na odběrné místo zákazníka. Ostatní regulované ceny účtuje operátor trhu účastníkům trhu s elektřinou s výjimkami uvedenými v tomto odstavci.

50. S ohledem na vše výše uvedené tak soud uzavírá, že v souvislosti s přijatou novelou č. 131/2015 Sb. nebylo úmyslem zákonodárce měnit způsob výpočtu a úhrady ceny za systémové služby. S ohledem na zavedení nových zákonných pojmů ve spojení s původním, resp. částečně novelou upraveným vymezením práv a povinností jednotlivých účastníků trhu s elektřinou, zákonodárce vypustil § 23 odst. 2 písm. k) z energetického zákona již jako nadbytečné. Vypuštění tohoto zákonného ustanovení však nezměnilo nic na povinnosti žalovaného platit cenu za systémové služby ve stejném rozsahu, jako před provedenou novelizací. Ke stejnému závěru ohledně vlivu zrušení ustanovení § 23 odst. 2 písm. k) EZ dospěl i Energetický regulační úřad ve svém rozhodnutí čj. 03141-11/2017-ERU ze dne 14. 8. 2017 a Rada ERÚ v rozhodnutí čj. 03141-21/2017-ERU ze dne 13. 2. 2018 bylo zjištěno, že dne 14. 8. 2017. ERÚ dospěl k závětu, že povinnost dříve stanovenou v § 23 odst. 2 písm. k) EZ lze obecně dovodit z jednotlivých ustanovení energetického zákona, a to především z ustanovení § 20 odst. 3, § 25 odst. 10 písm. a), c), d). ERÚ konstatuje, že smlouvou o zajištění služby distribuční soustavy se nezakládá toliko závazek dopravit určité konkrétní množství elektřiny, ale rovněž zahrnuje zabezpečení spolehlivého provozu, tedy systémových služeb. Je nezbytné vyjít ze samotného účelu systémových služeb, kterými je zajištění stability elektrizační soustavy, kdy je nesporné, že náklady na toto zajištění by měli nést všichni zákazníci trhu s elektřinou, neboť tito všichni mají prospěch ze systémových služeb.

51. Soud má za to, že u elektřiny, kterou žalovaný vyrobí a sám spotřebuje, je zároveň výrobcem i zákazníkem. Dle názoru soudu skutečnost, že žalovaný část jím vyrobené elektřiny sám spotřebovává, jej nezbavuje povinnosti platby za systémové služby, když tato povinnost je mu jako zákazníkovi uložena zákonem. S ohledem na výše uvedené neobstojí námitka žalovaného, že není povinen platit systémové služby v rozsahu tzv. „vlastní spotřeby“. Papírensko-energetický kombinát je napojen na lokální distribuční soustavu provozovanou žalovaným a ta je napojena na distribuční soustavu žalobce, a tudíž je součástí elektrizační soustavy. Systém vymezených území, na němž držitel licence vykonává licencovanou činnost, je řešen kaskádovitě. V případě České republiky se přenosová soustava nachází na celém jejím území. Na přenosovou soustavu jsou napojeny regionální distribuční soustavy a na ně pak navazují v dalších stupních lokální distribuční soustavy. Zákon předpokládá i existenci ostrovních distribučních soustav, tj. soustav existujících zcela samostatně bez propojení s přenosovou soustavou, nebo některou s distribuční soustavou, když o tento případ se v posuzované věci nejedná. Systémové služby zákon definuje jako činnosti provozovatele přenosové soustavy. Jediným provozovatelem přenosové soustavy je na základě výhradní licence společnosti ČEPS, a.s. Cena systémových služeb, kterou jsou zákazníci povinni platit, je cenou za regulovanou činnost monopolního charakteru spojenou se zajištěním stabilního energetického systému z technického hlediska. Žalovaný má dle názoru soudu zájem na spolehlivém provozu celé soustavy trhu s elektřinou nejen v rozsahu elektřiny, kterou nakupuje z RDS, popř. jako přebytek prodává, ale v rozsahu i celé výroby, neboť např. předem není jednoznačné, v jakém rozsahu bude elektřinu prodávat (např. v souvislosti s případnou havárií papírenského stroje). Stabilitu elektrizační soustavy využívá žalovaný např. tím, že své případné přebytky může prodávat svým zákazníkům za smluvní ceny, které jsou vyšší než ceny, za které by elektřinu jen přeprodával. Protože žalovaný neprovozuje papírensko-energetický kombinát v tzv. ostrovním režimu, kombinát je propojen jak RDS žalobce, tak z LDS žalovaného, má soud za to, že i nadále je dána povinnost žalovaného platit systémové služby v rozsahu elektřiny zjištěné součtem řádků 3A + 3B výkazů od OTE. Pro úplnost soud uvádí, že pokud by zákonodárce měl v souvislosti se zrušením § 23 odst. 2 písm. k) EZ v úmyslu zrušit povinnost platit systémové služby za elektřinu spotřebovanou výrobcem, pak by se dalo očekávat, že by v tomto směru byly přizpůsobeny přílohy k vyhlášce č. 408/2015 Sb. tak, aby toto elektřinu bylo možno vykazovat odděleně.
52. Předloženými důkazy bylo prokázáno, že žalovaný odevzdal ve výsledcích měření údaje potřebné pro stanovení ceny systémových služeb v jednotlivých měsících od ledna 2017 do prosince 2019, přičemž cena těchto služeb účastníky nebyla sporována a odpovídá příslušným cenovým rozhodnutím. Žalobce v souladu se zákonem řádně cenu systémových služeb žalovanému vyúčtoval. Ve vztahu k těmto vyúčtovaným službám je žalobce fakticky v roli „výběřčího“, neboť cenu těchto služeb dále vyúčtovává žalobci společnost ČEPS, a.s. Žalovaný uhradil v žalovaném období žalobci cenu systémových služeb pouze částečně v rozsahu, který není mezi účastníky sporný. Ve zbytku, který se rovná žalované částce, odmítl vyúčtovanou částku uhradit. Soud proto žalobě v celém rozsahu vyhověl a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 10.582.477,66 Kč jako zbytek vyúčtované ceny za systémové služby za leden 2017 až prosinec 2019. Žalovaný nezaplatil v jednotlivých měsících systémové služby v termínu splatnosti a ocitl se s úhradou v prodlení, proto je dle § 1970 o. z. povinen zaplatit žalobci zákonný úrok z prodlení ve výši dle nařízení č. 351/2013 Sb. vždy z dlužné částky v jednotlivém měsíci ode dne následujícího po splatnosti do zaplacení.
53. Žalobce ve věci poukázal na rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě čj. 140 C 9/2017-197 ze dne 4. 10.2019, kterým bylo vyhověno jeho žalobě o zaplacení systémových služeb proti žalované společnosti [REDAKCE]. Toto rozhodnutí bylo vydáno za účinnosti občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (dále jen o. z.). Dle § 13 o. z. tak má žalobce právo legitimně očekávat, že v této věci bude rozhodnuto shodně jako v předcházejícím obdobném řízení. Skutkově se případy liší sice v tom, že u Okresního soudu v Ostravě se spor týkal elektřiny nikoliv vyrobené žalovaným,

ale dodané žalovanému mimo RDS žalobce jiným výrobcem. Shodně však v řízení bylo posuzováno, že na povinnost platit za systémové služby nemá vliv zrušení § 23 odst. 2 písm. k) EZ. Zdejší soud dospěl v tomto směru ke stejnému závěru jako Okresní soud v Ostravě.

54. Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru, že žalovaný je povinen zaplatit cenu systémových služeb i v rozsahu elektřiny, kterou sám vyrobil a sám spotřeboval, není namístě hodnotit nárok žalobce jako nárok na náhradu škody ve smyslu žalobcem doplněných tvrzení u jednání 1. 9. 2020 (čl. 360 p. v.).
55. Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 142 odst. 1 o. s. ř. Ve věci úspěšný žalobce zaslal žalovanému výzvu k plnění ve smyslu § 142a o. s. ř. ze dne 4. 9. 2018 ohledně částek do června 2018. Ohledně následujícího období předžalobní výzva nebyla zaslána. I za této situace jsou dány důvody pro přiznání nákladů řízení podle výsledku sporu, neboť Nejvyšší soud ČR v usnesení ze dne 30. 3. 2015 ve věci sp. zn. 29 Cdo 506/2015 konstatoval, že „absence výzvy podle ustanovení § 142a o. s. ř. nebude důvodem pro nepřiznání náhrady nákladů řízení, když žalovaný ani po doručení žaloby dluh nezaplatí, popř. jinak nepřivodí jeho vznik.“ Žalobce na nákladech řízení vynaložil částku 529.124 Kč za zaplacený soudní poplatek a hradil náklady právního zastoupení podle vyhlášky č. 177/96 Sb. (dále jen a. t.). Odměna za 1 úkon právní pomoci dle § 7 a. t. činí 48.540 Kč (48.300 + 6 x 40), režijní paušál dle § 13 odst. 4 a. t. činí 300 Kč. Zástupcem žalobce bylo učiněno 5 úkonů právní pomoci (1. převzetí zastoupení, 2. sepis žaloby, 3. sepis vyjádření k námitkám žalovaného, 4., 5. účast u dvou jednání soudu), proto odměna včetně paušálu činí 244.200 Kč. Náhrada za ztrátu času advokáta cestou ke 2 jednáním soudu činí dle § 14 a. t. za 2 x 8 půlhodin po 100 Kč částku 1.600 Kč. Dále hradil žalobce jízdné právního zástupce ke dvěma jednáním soudu, když bylo celkem ujeté 620 km vozidlem o průměrné spotřebě dle technického průkazu 6,07 nafty na 100 km o ceně dle vyhlášky č. 358/2019 Sb. ve výši 31,80 Kč za litr. Náklady na pohonné hmoty tak činí 6,2 x 6,07 x 31,80, tj. 1.196,80 Kč. Paušální náhrada 4,20 Kč za 1 km dle § 157 odst. 4 zákoníku práce (ve spojení s § 13 odst. 5 a. t. a vyhláškou č. 358/2019 Sb.) činí 2.604 Kč. Celkově žalobce na jízdném vynaložil po zaokrouhlení částku 3.800,80 Kč. Zástupkyně žalobce doložila registraci plátce DPH, proto má žalobce dle § 137 odst. 3 o. s. ř. právo na náhradu 21% DPH z odměny a nákladů, tj. z částky 249.600,80 Kč. DPH činí 52.416,20 Kč. Náklady právního zastoupení proto činí 302.017 Kč. S ohledem na výsledek řízení je žalovaný povinen nahradit žalobci celkové náklady řízení ve výši 831.141 Kč (529.124 + 302.017 Kč), které jsou dle § 149 odst. 1 o. s. ř. splatné k rukám zástupkyně žalobce.
56. Lhůta k zaplacení přisouzené částky a k náhradě nákladů řízení byla stanovena dle § 160 odst. 1 věta první o. s. ř., když s ohledem na skutečnost, že žaloba se dotýká plateb za systémové služby od roku 2017, soud neshledal důvody pro jinou než zákonnou pariční lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává ke zdejšímu soudu a rozhoduje o něm Krajský soud v Hradci Králové.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost uloženou tímto rozsudkem, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

Trutnov 14. října 2020

JUDr. Irena Šolínová v. r.
samosoudkyně